

TISKOVÁ ZPRÁVA

A network of policy centres in
Central and Eastern Europe and
Central Asia

Kontakt pro média: Eva Rybková
Email: eva.rybkova@pasos.org
Tel: +420 2223 14833,
Mobil: +420 731 801 003
Fax: +420 2223 13644
www.pasos.org

„Návrat do Evropy“ – Budování demokracie bylo úspěchem, říkají Češi. Maďaři tvrdí opak.
Poláci nejvíce podporují budování demokracie jinde ve světě v 2009. Maďaři si myslí opak.

Praha, 5. listopadu 2009 – Názory obyvatel střeoevropských zemí, České republiky, Slovenska, Maďarska a Polska na změnu politického systému po roce 1989 se rozcházejí. Zatímco 63 procent Čechů považuje budování stávající demokracie za úspěch, stejně velká skupina Maďarů (66 %) si myslí, že jde naopak o prohru. Slováci (59 %) a Poláci (62 %) mají podobný názor jako Češi. Větší polovina Maďarské populace (65 %) si zároveň zcela v protikladu ve srovnání s Čechy, Poláky i Slováky, myslí, že život v současném systému má oproti totalitní éře před rokem 1989 více nedostatků. K těmto závěrům došel nový průzkum Sdružení pro podporu otevřené společnosti PASOS - asociace sdružující 40 nezávislých think-tanků ve střední Evropě a střední Asii.

Průzkum ukázal, že většina lidí v Polsku (62%) a České republice (54%) zastává názor, že si demokracii zavedli a vybudovali vlastními silami. Na Slovensku a především v Maďarsku toto tvrzení neplatí. Slováci ve stejné míře zdůrazňují pomoc zvenčí a Maďaři považují pomoc zvenčí za klíčovou.

Rozdílné jsou názory obyvatel těchto zemí i na to, jak moc se od roku 1989 změnil politický a ekonomický systém. Zatímco v České republice a v Polsku si přes padesát procent lidí myslí, že byly potřebné zásadní ekonomické a politické změny, na Slovensku a v Maďarsku zastává tento názor méně než polovina občanů.

„Mladší lidé se k současným změnám staví příznivěji. Nejkritičtější postoje mají nejstarší lidé. V nejmladší skupině jsou zastoupené i nevyhraněné anebo neinformované stanoviska,“ vysvětluje Olga Gyarfašová z Institutu pre verejné otázky IVO na Slovensku.

Studie členů sdružení PASOS v zemích Visegrádu se ojedinele zaměřuje na téma podpory demokracie a roli zemí jakými jsou právě Česko, Slovensko, Maďarsko a Polsko v oblasti rozšiřování a podpory demokracie ve světě. Polovina Čechů si zároveň myslí, že by stát měl podporovat zavádění a budování demokracie i v jiných zemích. Stejný názor zastává ještě více Poláků – 67% - a Slováků – 59%. Více než polovina Maďarů má opačný názor. Výkonný ředitel sdružení PASOS Jeff Lovitt vysvětluje: „Málokdo si uvědomuje, jakou roli hráli USA a západoevropské země ve svržení totalitních režimů před dvaceti lety a tuto štafetu teď převzali právě Česká republika, Slovensko, Polsko a Maďarsko. Díky zkušenosti zdejších lidí s totalitním režimem má tato činnost i s podstatnou podporou veřejnosti.“

Chair: George Tarkhan-Mouravi Executive Director: Jeff Lovitt

Tesnov 3 110 00 Praha 1 Czech Republic

Tel: +420 2223 14676/ 77/ 78 Tel/Fax: +420 2223 13644 Email: info@pasos.org Website: www.pasos.org

Registered Office: Prokopova 197/9, 130 00 Praha 3, Czech Republic ICO: 26675404

PASOS promotes and protects open society values, including democracy, the rule of law, good governance, respect for and protection of human rights, and economic and social development, by supporting entities that individually and jointly foster public participation in public policy issues at the European Union level, in other European structures, and in the wider neighbourhood of Europe and Central Asia.

„Návrat do Evropy“ – Budování demokracie bylo úspěchem, říkají Češi. Maďaři tvrdí opak.
PASOS tisková zpráva, 5. listopadu 2009, 2/ 2

O projektu:

Průzkum veřejného mínění a doprovodné focus skupiny s mladými lidmi proběhly souběžně v průběhu měsíce října 2009 v České republice, Polsku, Maďarsku a na Slovensku v rámci projektu sdružení PASOS, podporovaném Mezinárodním Visegrádským fondem a Evropskou komisí. Na projektu spolupracují členové sdružení PASOS – Center For Policy Studies – Central European University v Maďarsku, Inštitút pre verejné otázky na Slovensku a Instytut spraw publicznych v Polsku. Podrobná studie doplněná o názory a analýzy expertů, politiků a státní zprávy bude publikována v prosinci a představená v Praze 10. prosince na konferenci „Návrat do Evropy“.¹

Kontakt pro média: Eva Rybková, PASOS, eva.rybkova@pasos.org, tel: +420 2223 14833, mobil: +420 731 801 003, fax: +420 2223 13644

Sdružení pro podporu otevřené společnosti - PASOS je síť nezávislých think-tanků (institutů zabývajících se politologickým výzkumem a analýzou) ve střední a východní Evropě a střední Asii. Cílem je podpora a ochrana hodnot otevřené společnosti, včetně demokracie, právního státu, lidských práv, ekonomického a společenského rozvoje. PASOS podporuje úsilí think-tanků a veřejnou debatu na úrovni Evropské unie, v dalších evropských strukturách a v širším sousedství Evropy a střední Asie. V roce 2008 vydal PASOS knihu Democracy's New Champions, unikátní studii o politice podpory demokracie zeměmi visegrádské čtyřky.

¹ V každé zemi Visegrádské čtyřky bylo dotázáno 1000 respondentů. Šetření probíhalo na reprezentativním vzorku populace ve věku nad 18 let. Současně ve všech čtyřech zemích proběhly focus skupiny mezi mladými lidmi, kteří v roce 1989 začali se základní školní docházkou (dnes jim je 27-28 let).